

Omtentamen med lösningar

IE1204-5 Digital Design

Torsdag 13/4 2017 14.00-18.00

Allmän information (TCOMK, Ask for an english version of this exam if needed)

Examinator: Ingo Sander.

Ansvarig lärare: Kista, William Sandqvist tel 08-7904487

Ansvarig lärare: Valhallavägen, Ahmed Hemani tel 08-7904469

Tentamensuppgifterna behöver inte återlämnas när du lämnar in din skrivning.

Hjälpmittel: Inga hjälpmedel är tillåtna!

Tentamen består av tre delar med sammanlagt 14 uppgifter, och totalt 30 poäng:

Del A1 (Analys) innehåller tio korta uppgifter. Rätt besvarad uppgift ger en poäng. Felaktig besvarad ger 0 poäng. Det totala antalet poäng i del A1 är **10 poäng**. För godkänd på del A1 krävs minst **6p**, är det färre poäng rättar vi inte vidare.

Del A2 (Konstruktionsmetodik) innehåller två metodikuppgifter om totalt **10 poäng**.

För att bli godkänd på tentamen krävs minst **11 poäng** från A1+A2, är det färre poäng rättar vi inte vidare.

Del B (Designproblem) innehåller två friare designuppgifter om totalt **10 poäng**.

OBS! I slutet av tentamenshäftet finns ett inlämningsblad för del A1, som ska avskiljas för att lämnas in tillsammans med lösningarna för del A2 och del B.

För ett godkänt betyg (**E**) krävs minst **11 poäng på hela tentamen**. Vid exakt 10p från A1(6p)+A2(4p) erbjuds komplettering (FX) till godkänt.

Betyg ges enligt följande:

0 –	11 –	16 –	19 –	22 –	25
F	E	D	C	B	A

Resultatet beräknas meddelas före fredagen den 5/5 2017.

Del A1: Analysuppgifter

Endast svar krävs på uppgifterna i del A1. Lämna svaren på inlämningsbladet för del A1 som du hittar på sista sidan av tentahäftet.

1. 1p/0p

En funktion $f(x, y, z, w)$ är angiven som:

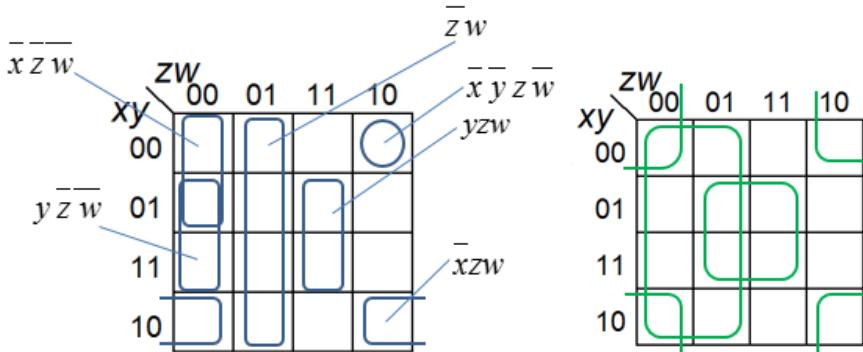
$$f(x, y, z, w) = y(\overline{z} \oplus w) + \overline{z}w + \overline{x}\overline{z}w + \overline{x}zw + \overline{x}yz\overline{w}$$

Ange funktionen som minimerad summa av produkter.

$$f(x, y, z, w) = \{SoP\}_{\min} = ?$$

1. Lösningsförslag.

$$f(x, y, z, w) = y(\overline{z} \oplus w) + \overline{z}w + \overline{x}\overline{z}w + \overline{x}zw + \overline{x}yz\overline{w} = yzw + y\overline{z}\overline{w} + \overline{z}w + \overline{x}\overline{z}w + \overline{x}zw + \overline{x}yz\overline{w}$$

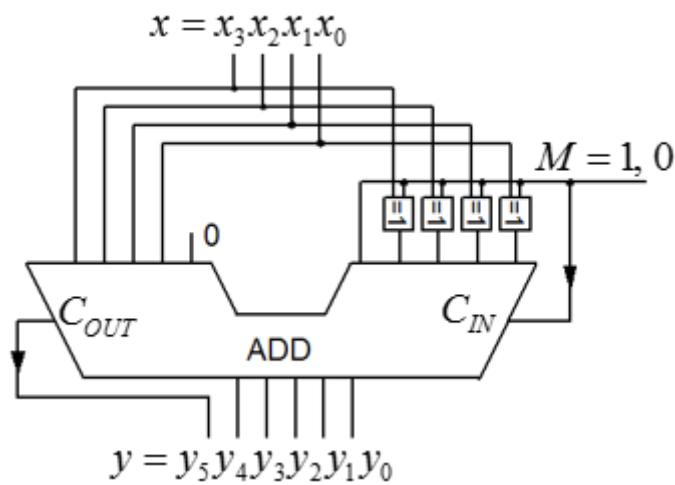

$$\begin{aligned} f(x, y, z, w) &= \{SoP\}_{\min} = \\ &= \overline{z} + yw + \overline{y}\overline{w} \end{aligned}$$

2. 1p/0p

En 5-bits adderare är kopplad så att den **multiplicerar** ett binärt teckenlöst 4-bitstal $x = x_3x_2x_1x_0$ med en konstant k , $y = k \cdot x$. En styrsignal M (med 4 XOR-grindar) byter mellan två värden på konstanten, $M = 0 \rightarrow k_0$ eller $M = 1 \rightarrow k_1$. Vilka värden har konstanterna k_0 och k_1 ?

(Tips! prova med något tal x och se vad motsvarande y blir för $M = 1$ respektive $M = 0$).

2. Lösningsförslag.

Med $M = 0$ blir $y = (2 \cdot x + 1 \cdot x) = 3 \cdot x$. Med $M = 1$ blir $y = (2 \cdot x - 1 \cdot x) = 1 \cdot x$. $k_0 = 3$ och $k_1 = 1$.

3. 1p/0p

Två tvåkomplement 16-bitstal är (hexadecimalt) $x_{16} = \text{FFFC}$ och $y_{16} = 0004$. Vad blir summan av de två talen $s = x + y$? Ange svaret s som ett decimaltal med tecken och belopp $\pm s_{10} = ?$

3. Lösningsförslag.

FFFC motsvarar -4, 0004 motsvarar +4. Summan blir 0 som är ett positivt tal. $s = +0_{10}$

4. 1p/0p

Ett Karnaughdiagram för en funktion av fyra variabler $Y = f(x_3, x_2, x_1, x_0)$ ges nedan.

Ange funktionen minimerad Y_{\min} som en summa av produkter, på **SoP** form.

"-" i diagrammet står för "don't care".

		$x_1 x_0$	00	01	11	10
		$x_3 x_2$	00	01	11	10
$x_3 x_2$	$x_1 x_0$	00	0	1	3	2
		01	4	5	7	6
11	10	1	0	1	0	0
		8	1	9	11	10

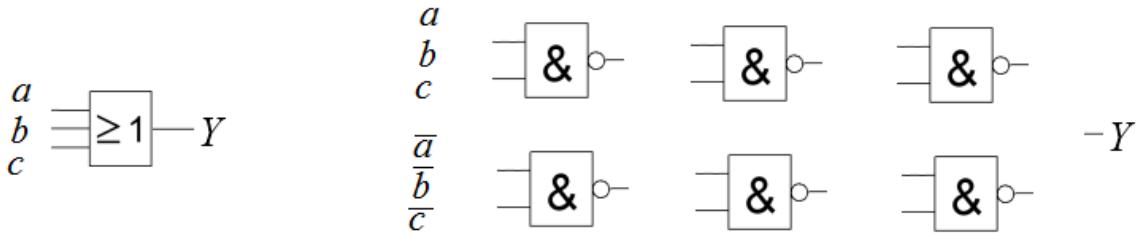
4. Lösningsförslag.

		$x_1 x_0$	00	01	11	10
		$x_3 x_2$	00	01	11	10
$x_3 x_2$	$x_1 x_0$	-	1	3	-	
		4	5	7	6	
11	10	1	0	1	0	
		8	1	9	11	

$$Y_{\min} = f(x_3, x_2, x_1, x_0) = \\ = \overline{x}_3 \overline{x}_1 + \overline{x}_3 \overline{x}_0 + \overline{x}_2 \overline{x}_0 + x_2 \overline{x}_1 x_0$$

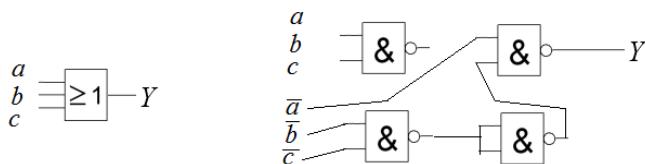
5. 1p/0p

Man behöver en tre-ingångars OR-grind till tre variabler $a b c$. Man har bara tillgång till två-ingångars NAND-grindar (max 6 st.). Hur ska dessa kopplas? Man har också tillgång till variableneas inverser $\bar{a} \bar{b} \bar{c}$ om detta kan vara till hjälp. Rita kopplingsschemat med grindar i svarsformuläret.

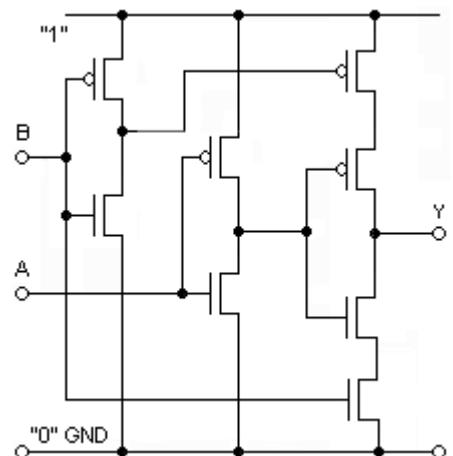
5. Lösningsförslag.

$$Y = \overline{\overline{a} \cdot (\overline{b} \cdot \overline{c})} = \{dM\} = a + b + c \text{ tex.}$$

6. 1p/0p

Three-state logic. Vad behöver göras med ingång A eller B för att grindens utgång Y ska försättas i högimpedansläget, three-state?

6. Lösningsförslag.

$B = 0 \rightarrow Y = \text{three-state}$

7. 1p/0p

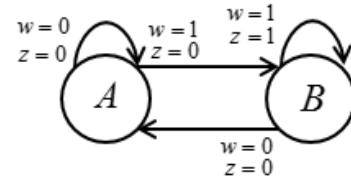
Figurens tillståndstabell gäller en synkron Mealy-automat. Rita färdigt tillståndsdiagrammet. Svara i figuren på svarsblanketten.

State	Next State		Out z	
	w = 0	w = 1	w = 0	w = 1
A	A	B	0	0
B	A	B	0	1

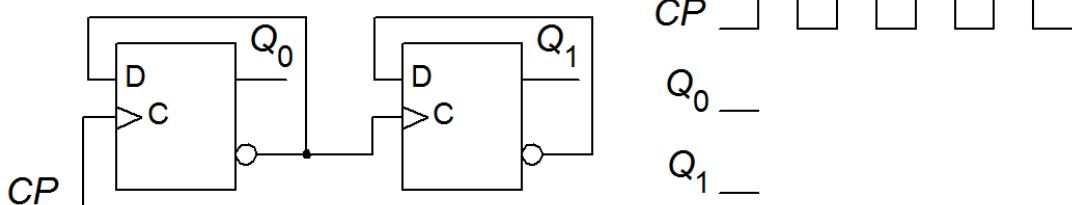

7. Lösningsförslag.

State	Next State		Out z	
	w = 0	w = 1	w = 0	w = 1
A	A	B	0	0
B	A	B	0	1

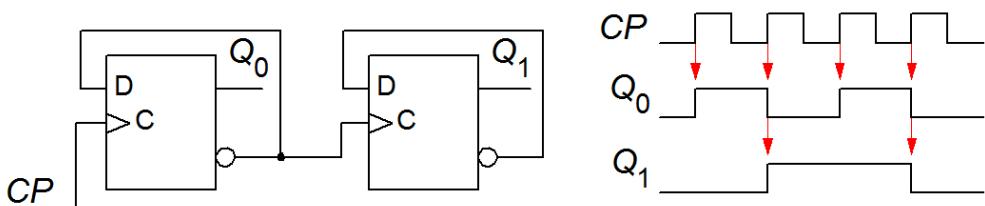

8. 1p/0p

En asynkron räknare enligt figuren ovan startar med tillståndet $q_1q_0 = 00$. Rita färdigt tidsdiagrammet. Svara i figuren på svarsblanketten.

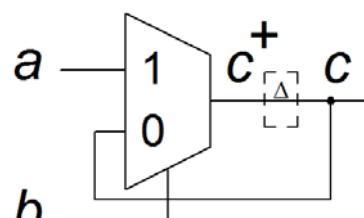
8. Lösningsförslag.

9. 1p/0p

Figuren visar ett slags asynkron låskrets konstruerad med en multiplexor. Tag fram sambandet mellan nuvarande tillstånd c och nästa tillstånd c^+ . Δ symbolen sammanfattar all fördräjning i kretsen.

$$c^+ = f(a, b, c) = ?$$

9. Lösningsförslag.

$$c^+ = f(a, b, c) = b \cdot a + \bar{b} \cdot c$$

10. 1p/0p

VHDL koden nedan beskriver en typ av räknare. Antag att räknaren startar på count = 0. Vad blir räknevärdet efter 12 klockpulser?

```
bcd:  
PROCESS(clk)  
BEGIN  
  IF rising_edge(clk) THEN  
    IF (count = 5) THEN  
      count <= 0;  
    ELSE  
      count <= count+1;  
    END IF;  
  END IF;  
END PROCESS;
```

10. Lösningsförslag.

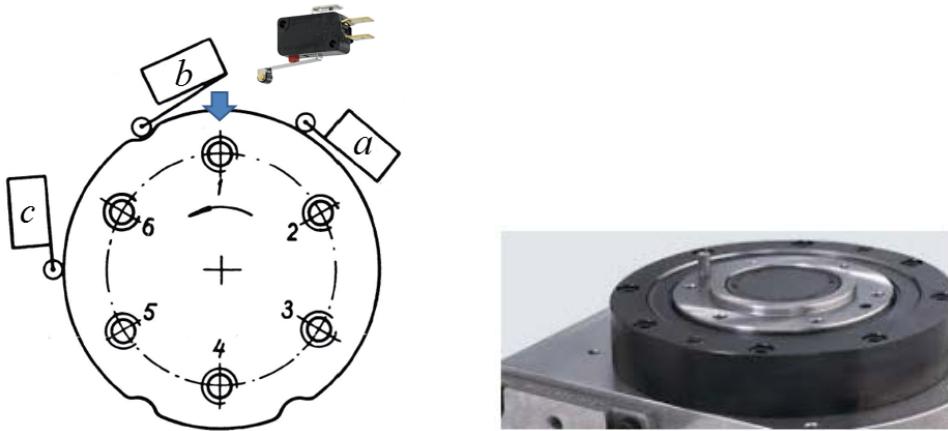
→1→2→3→4→5→0→1→2→3→4→5→0

Del A2: Konstruktionsmetodik

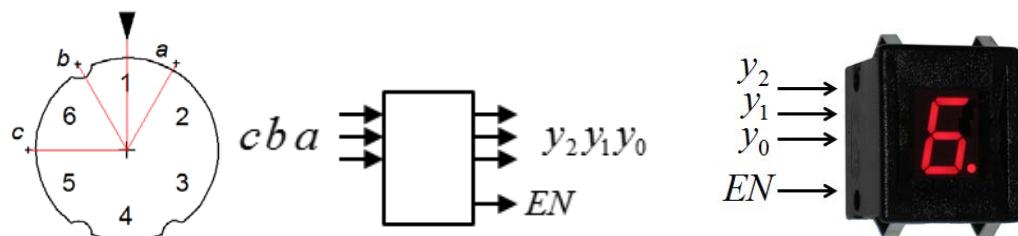
Observera! Del A2 rättas endast om Du är godkänd på del A1

11. 5p

En verktygsmaskin har ett indexbord med sex lägen 1, 2, 3, 4, 5, 6 fördelade längs varvet med 60° delningsvinkel. Bordets läge känns av med tre switchar a b c mot tre fördjupningar längs bordets omkrets. När en switch är i en fördjupning blir signalen '0', och för övrigt '1'. Ett exempel: när indexbordet befinner sig i läge 1 (vid pilen i figuren) blir a och c '1' (mot omkretsen) och b blir '0' (i en fördjupning).

Man vill indikera bordets läge med en sifferdisplay som har ingångar för binärkod $y_2y_1y_0$. Displayen har också en enable ingång EN . För att visa siffror krävs att $EN = '1'$, displayen blir släckt när $EN = '0'$.

a) (2p) Tag fram sanningstabellen för sambandet mellan läget i binärkod och switcharna $y_2y_1y_0 = f(c,b,a)$.

b) (1p) När bordet håller på att växla läge ska displayen hållas släckt ($EN = 0$).

Konstruera ett kombinatoriskt nät (grind) för denna funktion $EN = f(c,b,a)$.

c) (2p) Konstruera nätet $y_2y_1y_0 = f(c,b,a)$ minimera med hjälp av Karnaughdiagram och utnyttja don't care. Använd NAND-grindar. Rita nätet.

11. Lösningsförslag

a) Don't care är "000" som inte kan förekomma från switcharna. Eftersom displayen ska vara släckt när bordet roterar kan också "111" användas som don't care (en "felaktig" siffra skulle ändå inte synas).

b) $EN = '0'$ när bordet roterar ($c = b = a = '1'$). Det kräver en NAND-grind.

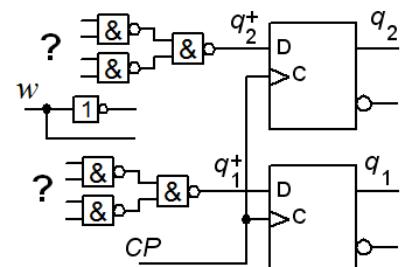
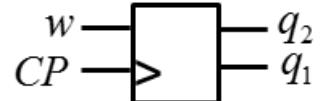
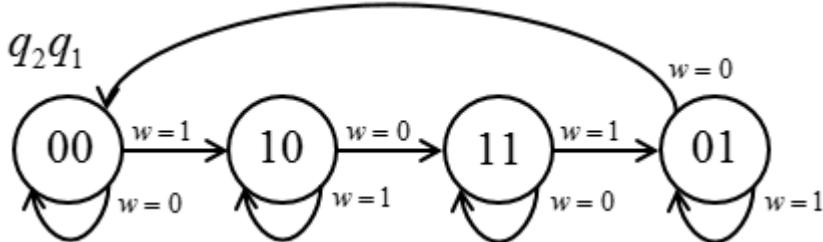
c) Inspektion av tabellen ger att $y_1 = b$

$$cba \equiv \boxed{\&} \circ \neg EN$$

$c \ b \ a$	$y_2 \ y_1 \ y_0$		$y_2 \ y_1 \ y_0 = f(c, b, a)$
- 000	---		
1 101	001		
2 011	010		
3 110	011		
4 100	100		
5 001	101		
6 010	110		
- 111	---		
$y_2 = f(c, b, a)$		$y_1 = f(c, b, a)$	$y_0 = f(c, b, a)$
c/ba 00 01 11 10		c/ba 00 01 11 10	c/ba 00 01 11 10
0		0	
1		1	
$y_2 = \bar{b}\bar{a} + \bar{b}\bar{c} + \bar{a}\bar{c}$		$y_1 = b$	$y_0 = \bar{b}a + bc$

12. 5p

Konstruera ett synkront sekvensnät med en insignal w som följer tillståndsdiagrammet nedan.

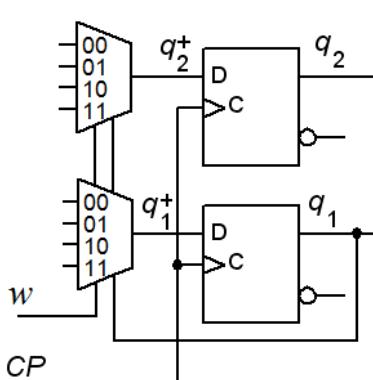
a) (1p) Ställ upp den kodade tillståndstabellen.

$$q_2^+ q_1^+ = f(w q_2 q_1)$$

(1p) Tag fram minimerade uttryck för nästa tillstånd.

$$q_2^+ = ? \quad q_1^+ = ?$$

(1p) Realisera sekvensnätet med D-vippor och NAND-grindar enligt figuren. Rita din lösning.

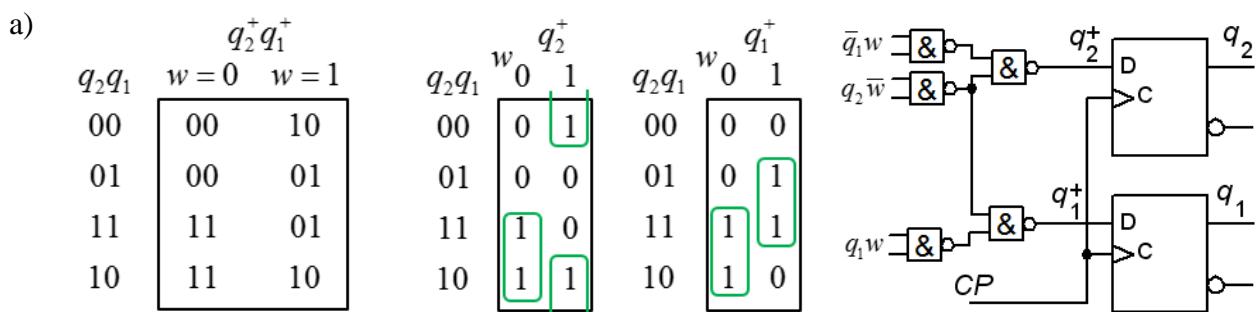

b) (2p) Realisera sekvensnätet med D-vippor och 4:1 Multiplexorer enligt figuren. Svaret måste motiveras.

$$q_2^+ : mux_{00} = ?, \quad mux_{01} = ?, \quad mux_{10} = ?, \quad mux_{11} = ?$$

$$q_1^+ : mux_{00} = ?, \quad mux_{01} = ?, \quad mux_{10} = ?, \quad mux_{11} = ?$$

12. Lösningsförslag.

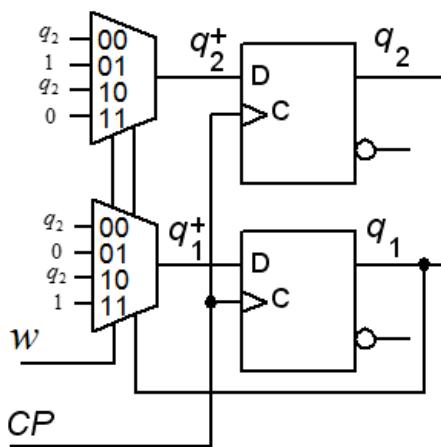

b)

$q_1 w$	$q_2^+ 0 1$	q_2^+
00	0 1	00
01	1 1	01
11	0 0	0
10	0 1	1

$q_1 w$	$q_2^+ 0 1$	q_1^+
00	0 1	00
01	0 0	01
11	1 1	11
10	0 1	0

$q_1 w$	$q_2^+ 0 1$	q_2
00	0 1	00
01	1 1	01
11	0 0	11
10	0 1	0

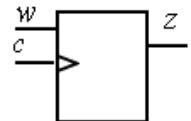

Del B. Designproblem

Observera! Del B rättas endast om Du har mer än 11p på del A1+A2.

13. 5p Synkront sekvensnät. Detektor för viss sekvens.

En sekvensdetektor ska upptäcka varje gång en delsekvens ... 1010 ... uppträder inuti en sekvens av synkrona bitar som inkommer till ingången w .

Sekvensdetektorns utsignal z ska vara '1' i ett klockpulsintervall direkt efter det att delsekvensen har uppträtt. Vid start är insignalen $w = '0'$. Se figuren.

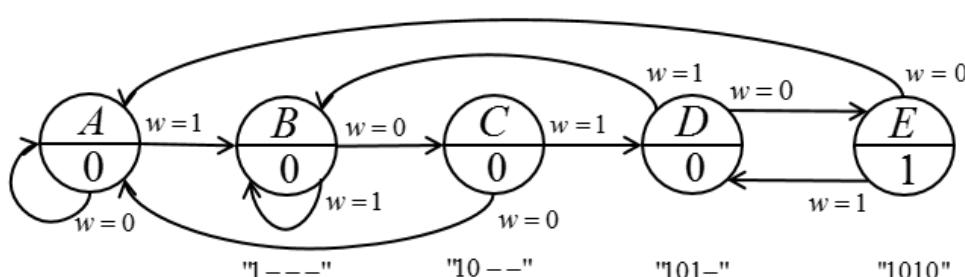
$w \dots$	011010100011010111
$z \dots$	0000000101000000100

Sekvenskretsen är utförd som en Moore-automat med positivt flanktriggade D-vippor.

- a) (2p) Rita **tillståndsdiagram** och ställ upp **tillståndstabell**.
- b) (2p) Ställ upp **kodad tillståndstabell**, använd **binärkod** som tillståndskod. Tag fram minimerade uttryck för **nästa tillståndsavkodare** och **utgångsavkodare**.
- c) (1p) Rita schema, använd valfria grindar.

13. Lösningsförslag.

a)

	w	1	z
A	A	B	
B	C	B	
C	A	D	
D	E	B	
E	A	D	1

b)

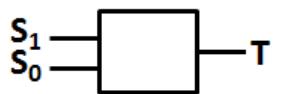
		$q_2^+ q_1^+ q_0^+$	w	z
$q_2 q_1 q_0$		$q_2^+ q_1^+ q_0^+$	$q_0 w$	q_2^+
000	000	000	00	0
001	010	001	01	0
010	000	011	11	-
011	100	001	10	-
100	000	011	10	1

		$q_2^+ q_1^+ q_0^+$	$q_0 w$	q_2^+
$q_2 q_1$		$q_2^+ q_1^+ q_0^+$	$q_0 w$	q_2^+
00	00	000	00	0
01	01	001	01	0
11	-	-	11	-
10	10	00-	10	0

$$z = q_2 \quad q_2^+ = q_1 q_0 \bar{w} \quad q_1^+ = q_2 w + q_1 \bar{q}_0 w + \bar{q}_1 q_0 \bar{w} \quad q_0^+ = w$$

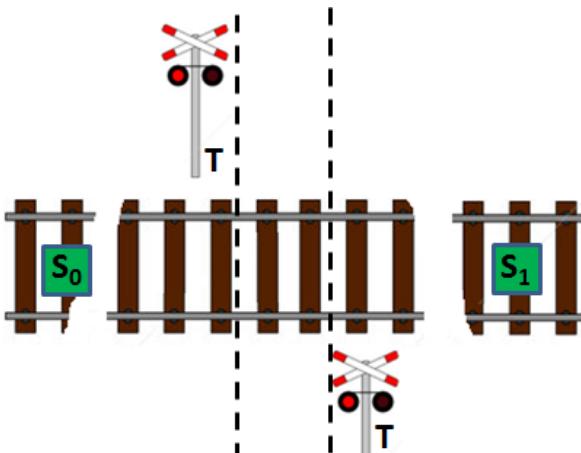
c) Schema visas ej i lösningen.

14. 5p Varningssignal för järnvägskorsning.

En väg korsar en järnväg utan bommar. Vid korsningen finns trafikljus T som ska varna när ett tåg finns i närheten. Två sensorer S_0 och S_1 upptäcker när tåg passerar över dem ($S = '1'$).

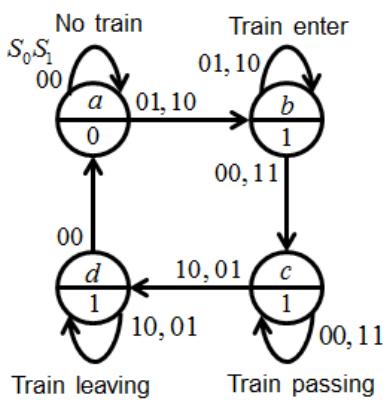
Konstruera ett **asynkront sekvensnät** som håller trafikljuset tänt ($T = '1'$) så länge det finns en del av ett tåg på sträckan mellan S_0 och S_1 .

Tågen kan komma från båda riktningarna. Tåget kan vara både kortare eller längre än avståndet S_0-S_1 . Endast *ett* tåg åt gången passerar mellan S_0 och S_1 .

- (2p) Rita **tillståndsdiagram** och ställ upp en korrekt **flödestabell** för sekvensnätet.
- (2p) Gör en lämplig **tillståndstilldelning** med en **exitations-tabell** som ger nätet som är **fria från kritisk kapplöpning** (kommentera hur Du uppnått detta). Du skall även ta fram de **hasardfria uttrycken** för nästa tillstånd (kommentera hur Du uppnått detta) samt ett **uttryck för utgångsvärdet**.
- (1p) Rita grindnätet. (Använd valfria grindar).

14. Lösningsförslag.

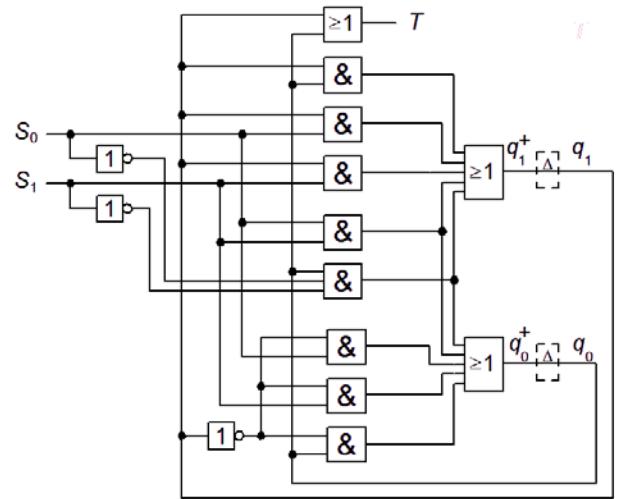

$S_0 S_1$	00	01	11	10	T
$q_1 q_0$	a	b	-	b	0
$q_1^+ q_0^+$	00	01	-	01	0
$q_1 q_0$	b	c	b	c	1
$q_1^+ q_0^+$	11	01	11	01	1
$q_1 q_0$	c	d	c	d	1
$q_1^+ q_0^+$	11	10	11	10	1
$q_1 q_0$	d	a	-	d	1
$q_1^+ q_0^+$	00	10	-	10	1

$S_0 S_1$	00	01	11	10	T
$q_1^+ q_0^+$	00	01	-	01	0
$q_1^+ q_0^+$	11	01	11	01	1
$q_1^+ q_0^+$	11	10	11	10	1
$q_1^+ q_0^+$	00	10	-	10	1

$S_0 S_1$	00	01	11	10	q_1^+
$q_1 q_0$	00	0	0	-	0
	01	1	0	1	0
	11	1	1	1	1
	10	0	1	-	1

$S_0 S_1$	00	01	11	10	q_0^+
$q_1 q_0$	00	0	1	-	1
	01	1	1	1	1
	11	1	0	1	0
	10	0	0	-	0

All state transitions have Hamming distance 1 when Gray code is used. Hazard cover in yellow is needed.

$$q_0^+ = S_0 S_1 + q_0 \bar{S}_0 \bar{S}_1 + \bar{q}_1 S_0 + \bar{q}_1 S_1 + \bar{q}_1 q_0 \quad q_1^+ = S_0 S_1 + q_0 \bar{S}_0 \bar{S}_1 + q_1 S_0 + q_1 S_1 + q_1 q_0 \quad T = q_0 + q_1$$

Lycka till!

Inlämningsblad för del A Blad 1

(ta loss och lämna in som blad 1 tillsammans med lösningarna för del A2 och del B)

Efternamn: _____ Förnamn: _____
 Personnummer: _____ Blad: **1**

Skriv in dina svar för uppgifterna från del A1 (1 till 10)

Fråga	Svar
1	$f(x, y, z, w) = \{SoP\}_{\min} = ?$
2	$M = 0 \quad k_0 = ? \quad M = 1 \quad k_1 = ?$
3	$\text{FFFC} + 0004 = \pm s_{10} = ?$
4	$Y = \{SoP\}_{\min}$
5	$ \begin{array}{ccc} & \begin{array}{c} a \\ b \\ c \end{array} & \begin{array}{c} \geq 1 \end{array} & \begin{array}{c} Y \\ \bar{Y} \end{array} \\ & \begin{array}{c} \bar{a} \\ \bar{b} \\ \bar{c} \end{array} & \begin{array}{c} \& \\ \& \\ \& \end{array} & \begin{array}{c} \& \\ \& \\ \& \end{array} \end{array} $
6	$B, A \ ? \rightarrow Y = \text{three-state}$
7	$ \begin{array}{cc} & \begin{array}{c} w = 0 \\ z = 0 \end{array} \\ \begin{array}{c} A \\ B \end{array} & \begin{array}{c} \text{A} \\ \text{B} \end{array} \end{array} $
8	
9	$c^+ = f(a, b, c) = ?$
10	Efter 12 klockpulser står räknaren på:

Nedanstående del fylls i av examinatorn!

Del A1 (10)	Del A2 (10)	Del B (10)	Totalt (30)
Poäng	11	12	Summa
			Betyg